

Uchwała nr XIII/48/2026
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 8 czerwca 2026 r.

w sprawie opinii o możliwości spłaty przez Gminę Szczytna kredytu długoterminowego w kwocie 3.400.000 zł, zaciąganego na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań

Na podstawie art. 13 pkt 1 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2025 r. poz. 7) w związku z art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1483, z późn. zm.), Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w osobach:

- 1) Ewelina Kruk-Florkowska — przewodnicząca,
- 2) Jacek Kalus — członek,
- 3) Małgorzata Rybińska — członek,

wydaje opinię pozytywną z uwagami

o możliwości spłaty przez Gminę Szczytna kredytu długoterminowego w kwocie 3.400.000 zł, zaciąganego na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Uzasadnienie

Burmistrz Gminy Szczytna wystąpił do Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu z wnioskiem o wydanie opinii o możliwości spłaty kredytu długoterminowego w wysokości 3.400.000 zł na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań (pismo z dnia 20 maja 2026 r., znak sprawy: RF.S.3022.3.2026).

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w celu wydania opinii dokonał analizy następujących dokumentów:

- 1) uchwały Rady Miejskiej w Szczytnej Nr XXV/127/25 z dnia 29 grudnia 2025 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Szczytna na 2026 rok, ze zm.;
- 2) uchwały Rady Miejskiej w Szczytnej Nr XXV/128/25 z dnia 29 grudnia 2025 r. w sprawie przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Szczytna na lata 2026-2034, ze zm.;
- 3) sprawozdań z wykonania budżetu Gminy Szczytna za 2025 r. i I kw. 2026 r.

Analiza przedłożonych materiałów pozwoliła ustalić, co następuje:

Budżet Gminy Szczytna za 2025 r. zamknął się deficytem w kwocie 4.294.839,61 zł. Dochody ogółem zrealizowano w wysokości 63.534.840,29 zł (dochody bieżące: 42.613.131,37 zł, dochody majątkowe: 20.921.708,92 zł), a wydatki ogółem zrealizowano w wysokości 67.829.679,90 zł (wydatki bieżące: 42.084.704,70 zł, wydatki majątkowe: 25.744.975,20 zł). Wynik operacyjny budżetu, stanowiący różnicę pomiędzy dochodami a wydatkami bieżącymi, zamknął się nadwyżką w kwocie 528.426,67 zł. Gmina w 2025 r. zaciągnęła zobowiązania zwrotne w kwocie 6.639.441,33 zł (kredyty). Rozchody na spłatę zaciągniętych zobowiązań zrealizowano w kwocie 2.207.956,80 zł. Zadłużenie gminy na koniec 2025 r. wyniosło 19.265.763,55 zł, w tym zobowiązania wymagalne w kwocie 390,08 zł, co stanowi 30,32% dochodów wykonanych. Powyższe zostało potwierdzone sprawozdaniem Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji.

W uchwale budżetowej gminy na 2026 r., według aktualnego stanu, dochody ogółem zaplanowano w kwocie 76.201.306,16 zł, z tego: dochody bieżące 46.098.446,75 zł, dochody majątkowe 30.102.859,41 zł. Wydatki ogółem zaplanowano w kwocie 77.221.918,10 zł, z tego: wydatki bieżące 46.018.573,69 zł, wydatki majątkowe 31.203.344,41 zł. Różnicę między dochodami a wydatkami stanowi deficyt budżetu w kwocie 1.020.611,94 zł. Przychody zaplanowano w kwocie 4.091.490,36 zł, z tego: 3.400.000,00 zł z tytułu wnioskowanego kredytu, 691.490,36 zł z tytułu niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze

szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach. Rozchody na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań zaplanowano w kwocie 3.070.878,42 zł.

Za I kwartał 2026 r. budżet gminy zamknął się nadwyżką w kwocie 4.783.060,05 zł (przy planowanym deficycie w kwocie 1.020.611,94 zł). Dochody ogółem zrealizowano w wysokości 16.217.854,27 zł (21,44% planu), z tego: dochody bieżące 16.012.007,78 zł (35,61% planu), dochody majątkowe 205.846,49 zł (0,67% planu), w tym ze sprzedaży majątku 150.945,44 zł (4,08% planu). Wydatki ogółem zrealizowano w wysokości 11.434.794,22 zł (14,92% planu), z tego: wydatki bieżące 11.381.757,13 zł (26,47% planu), wydatki majątkowe 53.037,09 zł (0,16% planu). Wynik operacyjny budżetu, stanowiący różnicę pomiędzy dochodami a wydatkami bieżącymi, zamknął się nadwyżką w kwocie 4.630.250,65 zł. W okresie sprawozdawczym gmina dokonała spłaty wcześniej zaciągniętych zobowiązań w kwocie 754.748,00 zł (24,58% planu).

Zgodnie z uchwaloną wieloletnią prognozą finansową na lata 2026-2034 (wg stanu na dzień wydania opinii) przewidywana na koniec 2026 r. kwota długu wyniesie 19.594.495,05 zł. Z prognozy kwoty długu ujętej w wieloletniej prognozie finansowej wynika, że od 2027 r. dług gminy będzie się stopniowo zmniejszał aż do jego pełnego wygaśnięcia w 2034 r. Źródłem spłaty długu będą prognozowane nadwyżki budżetu w wysokościach zapewniających środki na spłatę zobowiązań. Spłata wnioskowanego kredytu długoterminowego planowana jest w latach 2027-2034. Skład Orzekający zwraca uwagę, że w latach 2026-2029 relacja, o której mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1483 ze zm.), dalej jako „u.f.p.” jest niezachowana. W latach 2026-2029 relacja spłat zobowiązań finansowych i wydatków bieżących na obsługę długu do planowanych dochodów bieżących, pomniejszonych o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące, o której mowa w art. 243 u.f.p., wynosi 9,85%, 11,34%, 10,34% i 7,79% podczas gdy dopuszczalny wskaźnik spłaty zadłużenia Gminy wynosi odpowiednio 9,83%, 7,99%, 7,42% i 6,51%.

Sposób wyliczenia tej relacji został jednakże istotnie zmieniony art. 296c ustawy o finansach publicznych. Zgodnie z art. 296c ust. 1 u.f.p. w latach 2024–2029 relacja, o której mowa w art. 243 ust. 1, może nie być zachowana, jeżeli prognozowana łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec danego roku nie przekroczy 100 % planowanych dochodów ogółem tej jednostki w tym roku budżetowym, pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4–8 nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego. Z wieloletniej prognozy finansowej wynika, że prognozowana łączna kwota długu Gminy w latach 2026-2029 nie przekroczy ustawowego progu 100%. W 2026 r. relacja ta wyniesie 44,53%, w 2027 r. – 42,41%, w 2028 r. – 34,72%, a w 2029 r. – 28,46%. Zgodnie z art. 296c ust. 3 zdanie pierwsze ustawy o finansach publicznych, niezachowanie w latach 2024–2029 relacji, o której mowa w art. 243 ust. 1, nie może zagrażać realizacji zadań publicznych przez jednostkę samorządu terytorialnego w roku budżetowym i latach następnych.

Jednocześnie z art. 296c ust. 3 zdanie drugie ww. ustawy wynika, że regionalna izba obrachunkowa, wydając opinię o możliwości spłaty zobowiązań, ocenia w szczególności wpływ niezachowania relacji, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, na realizację zadań publicznych. W objaśnieniach do uchwały w sprawie WPF zawarto informację, że niespełnienie relacji z art. 243 u.f.p. nie zagraża realizacji zadań publicznych. Równocześnie Skład Orzekający zastrzega, że w przypadku wystąpienia nowych okoliczności dotąd nieznanymi, szczególnie mających istotny wpływ na obniżenie poziomu planowanych dochodów oraz związanych z koniecznością ponoszenia zwiększonych wydatków bieżących dotyczących nieprzewidzianych sytuacji, ocena finansowych możliwości spłaty zobowiązań Gminy może ulec zmianie.

Skład Orzekający zauważa, że w 2026 roku, Gmina Szczytna planuje realizację przedsięwzięć majątkowych, których wartość istotnie kształtuje wielkość budżetu. Wydatki majątkowe prognozowane są w kwocie 31.203.344,41 zł, która stanowi 40,41% wydatków ogółem budżetu. W roku 2026 wiąże się to bezpośrednio z uzyskaniem dochodów z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje w planowanej kwocie 26.400.359,41 zł. Pozyskanie wskazanych dochodów uzależnione pozostaje, m.in. od realizacji określonych przedsięwzięć, co będzie wymagało od Gminy zdolności do ich sfinansowania w pozostałym zakresie, jak również od uruchomienia stosownych środków, a następnie pozytywnej oceny złożonych wniosków o dofinansowanie.

W pozostałych latach objętych prognozą, w tym w latach spłaty wnioskowanego kredytu, wskaźnik planowanych spłat obliczony na podstawie prognozowanych wielkości informuje, że w żadnym z lat nie zostanie już przekroczona relacja, o której mowa w art. 243 u.f.p., przy czym w latach 2030-2031 relacja spłat,

o której mowa w art. 243 u.f.p. (6,61% i 6,98%) kształtuje się na poziomie zbliżonym do dopuszczalnego wskaźnika spłaty zadłużenia Gminy (odpowiednio: 6,94% i 7,61%). Skład Orzekający zwraca uwagę, że na zachowanie relacji, o której mowa w art. 243 u.f.p., w latach prognozy, istotny wpływ będzie miała realizacja wielkości budżetowych na poziomie prognozowanym w uchwale w sprawie wieloletniej prognozy finansowej, a w szczególności wykonanie nadwyżek operacyjnych (różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi). W latach 2027-2034 planuje się nadwyżki operacyjne na poziomie od 3,4 mln do 1,7 mln zł przy planowanym wyniku operacyjnym w 2026 r. w wysokości 79.873,06 zł. Dane te wskazują na znaczną zmienność i brak stabilności salda operacyjnego w poszczególnych latach. Skład Orzekający, analizując przewidziane w Prognozie Finansowej nadwyżki operacyjne i porównując je z danymi historycznymi, zauważa, że niezrealizowanie nadwyżek operacyjnych w zaplanowanych wysokościach może prowadzić do naruszenia relacji, o której stanowi art. 243 u.f.p. a w konsekwencji zagrozić prawidłowemu uchwalaniu i wykonywaniu budżetów w kolejnych latach.

Skład Orzekający wyraża pogląd, iż spłata kredytu będącego przedmiotem niniejszej opinii, nie spowoduje przekroczenia przez gminę ustawowo określonych granic zaciągania i spłaty zobowiązań, określonych w art. 243 u.f.p., o ile realizacja budżetu nie będzie odbiegać od wielkości przedstawionych w wieloletniej prognozie finansowej Gminy Szczytna na lata 2026-2034 (stan na dzień wydania opinii).

Skład Orzekający zastrzega, że w celu zapewnienia przestrzegania przepisów dotyczących uchwalania i wykonywania budżetów w latach, na które zaciągnięto i planuje się zaciągnąć zobowiązanie, niezbędne jest stałe monitorowanie realizacji przyjętych założeń Prognozy. Podkreślenia wymaga również konieczność zachowania rygorystycznej dyscypliny budżetowej w okresie objętym prognozą, tak aby wartości planowane, w tym indywidualne wskaźniki spłaty zadłużenia, które są bezpośrednio uzależnione od wyników operacyjnych budżetu, zostały zachowane. Niezrealizowanie wymienionych wyżej elementów, kluczowych wpływających na zachowanie omawianej relacji może prowadzić do ograniczenia planowanych wydatków majątkowych (inwestycyjnych) gminy, wydłużenia okresu spłaty zadłużenia, ograniczenia wydatków, a w ostateczności do niespełnienia wskazanej wyżej relacji.

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu postanowił wydać opinię jak w sentencji.

Od niniejszej uchwały przysługuje zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodniczący
Składu Orzekającego

Ewelina Kruk-Florkowska